

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izhaja dnevno razen nedelj in praznikov.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Kanada \$3 na leto, \$1.50 na pol leta in 75c za tri mesece; Chicago in inozemstvo \$4.50 na leto, \$2.25 na pol leta, \$1.13 za tri mesece.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2687 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Issued daily except Sunday and Holidays.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$3 per year; Chicago and foreign countries, \$4.50 per year.

Address:

"PROSVETA"

2687 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

Telefon Lawrence 4635.

Datum v oklepaju n. pr. (Junija 30—18) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovito jo priložimo, da se vam ne utavi list.

SPOMINJAJMO SE!

V petem letu svetovne vojne smo, ki jo je črnožolta monarhija na povelje iz Berlina izzvala samovoljno, da se uresničijo želje nemških in avstrijskih avtokratov po svetovnem gospodarstvu. Za nami so več kot štiri leta strašnega boja in krvoprelitja, kakeršnega ne pozna zgodovina človeštva. Dobro je, da se spominjamo od časa do časa, kaj so habsburški avtokratje storili v dobi vojne, da ne bodo srca postajala mehka, kedar bodo tepeni docela z nemškimi militaristi in avtokrati vred.

Izzvali so svetovno vojno, ker so Srbiji napovedali vojno brez vzroka.

Pomandrali in zdesetkali so ljudstvo v Srbiji in Črnigori.

Revolucijo v Rusiji so izrabili, da so napeljali vodo na svoj mlin. Sodelovali so pri brest-litovski pogodbi, da so ukanili in zaslužili rusko ljudstvo, ki se je ravnokar rešilo svoje avtokracije.

Pomagali so pomandrali Rumunsko in prisiliti jo do mira. Diktirali so ji mir, ki postavlja habsburške in nemške avtokrate za vrhovne gospodarje v Rumunski.

V poptepani Srbiji so divjali z ognjem in mečem huje kot nekdanj Huni v Evropi.

V Avstriji so zapirali nedolžne ljudi ali jih pa pošiljali na vešala, če so jih malopridni ovaduhli ovadili, da niso zvesti habsburškim avtokratom. Poljski poslanci so izjavili v državnem zboru, da je bilo obešenih 30.000 Poljakov. Ravnotako strašno so gospodarili v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji. V Foči so imeli krvniki delo od solnčnega vzhoda do solnčnega zahoda, kajti obesili so v enem dnevu 180 ljudi.

V vseh večjih mestih so ukazali streljati na sestrane žene in otroke, če so demonstrirali za kruh.

Na tisoče dojenčkov je umrlo, ker ni bilo zanje mleka.

MLADE sedemnajstletne fante so oblekli v vojaške uniforme in jih poslali na fronto.

Kmetom so zaplenili živino in jim dali zanj kup ničvrednega papirja. Kmeta, ki se je upiral takemu početju, so izročili vojnemu sodišču, ki ga je obsodilo v ječo ali na smrt.

Skoraj tri leta ni bil sklican avstrijski parlament k zasedanju, da so habsburški avtokratje ložje uganjali svoje krutosti in brutalnosti.

Glad in revščina tareta ljudstvo v Avstriji, da so ljudje podobni živim okostnjakom.

Ljudstvo v Avstriji je že večkrat zahtevalo mir, toda avstrijski avtokratje so na vsak tak klic odgovorili, da se vojna nadaljuje.

To so nekateri zločini izmed stoterih, ki so jih izvršili avstrijski avtokratje, odkar je izbruhnila vojna. In dobro je, da ne pozabimo na te zločine, kajti avstrijski avtokratje bodo pričeli spletkariti za mir, ko jim prične voda teči v grlo.

Ljudstvo v Avstriji se dobro zaveda, da jim zasije solnce svobode, če bodo avstrijski in nemški avtokratje docela poraženi na bojiščih, akoravno tega glasno ne pove. Policija, žandarji, ječe in vešala skrbe, da ljudstvo ne pove glasno, kar misli.

Tisoči avstrijskih vojakov so dezertirali k zaveznikom. Ta ogromna dezertacija govori najglasnejše, kako sodi ljudstvo v Avstriji o svojih avtokratih, kajti mnogi dezertirji so se pridružili zavezniškim armadam, da pomagajo razbiti črnožolto monarhijo in osvoboditi ljudstvo, ki zdihuje že stoletja pod habsburškim jarmom.

To so dejstva, ki govorijo, da morajo vsi Slovenci, ki žive v Združenih državah, podpirati ameriško vladu, da čimprej konča vojna z zmago za Združene države in njene zavezničke. Pomoč, ki jo dajo ameriški Slovenci ameriški vladi, pomaga skrajšati vojno, znižati trpljenje svojih rojakov pod habsburškim jarmom, obenem jih pa približuje k pravi svobodi.

Tu ne more biti izgovorov. Kdor v tem času ne podpira ameriške vlade, je petoliznik avstrijskega cesarja, je ponižni sluga avstrijskih avtokratov. Tak človek je še več! On je izdajalec svojega očeta in matere, svojih bratov in sester in ni vreden, da nanj posije gorko solnce.

Vobče so se do sedaj Slovenci dobro odzvali klicu Strica Sama. Mnogi služijo v ameriški armadi, drugi delajo v vojni industriji, vsi so pa do sedaj še dosti pridno segali po zadolžnicah svobode in vojnohranilnih znamkah. In tako pomagamo tudi vbodoče, dokler ne bo črnožolta monarhija premagana in razbita.

Spominjajmo se zločinov, ki so jih izvršili avstrijski avtokratje v tej vojni in še pred to vojno, in nobena žrtev nam ne bo prevelika, ki jo doprinesemo za poraz Avstrije in njene zavezničke Nemčije.

DOPISI.

White Valley, Pa. — Preteklo je že precej časa, odkar nisem videl nobenega dopisa v tem listu iz naše naselbine. Da pa ne bo kdo mislil, da tu ni več Slovencev, sem za nekaj časa zamenjal lopato s peresom, da nekoliko opišem gibanje med tukajšnjimi rojaki. Če bo poročilo zrelo za natis je all right, če ne, naj gre v koš.

Tukajšnja lokalna organizacija SRZ šteje že precej članov, toda še vedno so na delu zli duhovi, ki rujejo proti nji. To so ljudje, ki se nikakor ne morejo sprijazniti z mislijo, da bi tudi brez današnje Avstrije lahko živeli in da ni našemu narodu niti najmanj potrebna. To so ljudje, ki v svoji omejenosti trdijo, da jim je vseeno, kdo vlada in kako vlada. Kljub temu se jim ameriški sistem vlade bolj dopade, kajti drugače ne bi ostali v tej deželi. Da jim ni vseeno, čeprav to trdijo, je dokaz vendar to, da so zapustili Avstrijo, ker jim ni bilo "vseeno", kdo da vlada. Nadaljnji dokaz je tudi ta, da so šli v Ameriko, dasiravno so imeli v Nemčiji ali Rusiji mnogo bližje pot. In v ruskih pokrajinah je bilo tudi dosti prostora za naseljevanje, toda ker se našim "vseeno" ni dopadla carjeva ruska vlada, so šli rajši pod ameriško republikansko vladu. Ti ljudje so zelo pametni in prevdariti (!) pa pravijo, da bi bilo najbolje, če bi slovenski jezik izginil z zemeljskega površja. Kljub temu se niti sami ne morejo pretopiti v kak drug narod z drugim jezikom, ker se kljub visoki starosti niso naučili pravilno niti slovenskega jezika, kaj šele kakega drugega. Ampak govorijo pa le, kot pravi izdajalec, navadni Judeži, ki niso vredni varstva, ki ga jim daje ta republika. To so ljudje, ki imajo močigane na končnici jezika, kjer bi morali biti možgani, se pa nahaja nekoliko puste praznote. Taki so. Vsaka zavedna oseba vsake narodnosti ima kako prepričanje, le naši Judeži ga nimajo.

Tudi tisti niso mnogo boljši, ki se ne upajo javno nastopiti, dasiravno potihem priznavajo, da so ljubitelji svobode in pristaši S. R. Z., ker se boje zamere. Komu se bojite zameriti? Mar našim Judežem? Imejte nekoliko močnatosti v sebi, pa pridite na dan z vašim prepričanjem, ako ga sploh imate. Pokažite se v dejanjih, kajti le dejanja štejejo v borbi, ne pa besede. Danes, ko se nahaja ves svet v dveh taborih, ne smemo biti indiferentni, ker je nas že itak malo. Če bi šteli milijone ljudi, potem bi že kako pretpeli nekoliko mlačežev. Slovenci v domovini potrebujejo pomoči nas vseh, če hočemo, da bo naša pomoč kaj štele. Avtokracija je močna in za njen poraz potrebujemo močnih demokratičnih sil.

Slovenci, pridružite se SRZ, kajti le s tem bomo dokazali demokratičnemu svetu, da v resnici želimo osvoboditev našemu narodu in drugim Jugoslovonom in poraz avtokraciji.

Član SRZ.

Point Richmond, Cal. — Zadišji enkrat sem vam poročal o organiziranju tukajšnjega delavstva v A. F. of L. Takrat se je lokalna unija šele ustanavljala od 4 do 5 sto članov. Vsak začetek je težak in tako je tudi pri organiziranju tukajšnjih delavcev v strokovno organizacijo. Povsod se dobe nasprotniki in dobili so se tudi med tukajšnjimi delavci, ki agitirajo proti strokovni organizaciji in s tem pljujejo v svojo lastno skledo. Ako bi bili nekateri ljudje najeti od družb, ne

bi mogli agitirati boljše za njihove interese. Čujejo se besedičenja kot: "Kdor bo v sedanjih časih pristopil v kako unijo, ga bodo oblasti pozvale k vojakom in ga poslale v strelske järke." S takimi in podobnimi frazami izražajo odvrtni delavci od organizacije. Ni treba drugega, kakor da družbe najamejo par ljudi med delavci za razširjanje takih govoric. Med delavstvom je vedno dovolj neumnih ljudi, ki radi verjamejo v strahove. Ako take strahove družbe podpreje z teroriziranjem, upade mnogim delavcem pogum, pa rajše preklinjajo doma ženo in otroke, ker se ne upajo znebiti na družbo. In vendar bi ne bilo treba drugega, kakor biti dober zaveden član unije, pa bi družbe brez štrajkov rade izboljšale delavne razmere in postopale uljudnejše z delavci. Ker pa družbe vedo, da je mnogo delavcev nestalnih, se ne podajo tako rade in vodijo boj do skrajnosti, predno priznajo delavstvu kake zahteve. Če se prične štrajk, grede družbini uradniki takoj na delo in pripovedujejo strmečemu delavcu, da so jih unijski voditelji prodali. Seveda nihče ne sumi, da so ljudje, ki razširjajo take govornice, v službi družbe, ker se delajo zelo radikalne in zavedne. Morda so ravno take govornice pripomogle, da so se dali kake štrajkovni voditelji včasih res podkupiti, ker je delavstvo tako ali tako govorilo, da so podkupljeni.

Delavstvo bi moralo več misliti in bi se ne smelo zavajati s strahovi in drugimi lažljivimi govoricami, ki jih razširjajo kapitalistični agenti. Vedno se mora vprašati, v čigavem interesu se razširjajo take govornice. Organizirano delavstvo ima največji boj ne proti družbam samim, nego proti nezavednim in po kapitalističnem časopisju zavedeni masi delavstva, ki je tako naučeno, da vidi sovražnike delavstva v unijah. To je bila od strani družb i menitna šahova poteza, kakor je dobra poteza, kadar pride milijonar, pa straši svojega hlapca, naj ne voli socialista, ker zahtevajo delitev, pa mu bodo razdelili njegovo premoženje. Ker milijonar ve, da hlapec nima premoženja, mu pripoveduje o dveh dolarjih. "Če imaš dva dolarja, ti bodo enega vzeli..." in ubogi hlapec verjame in pripoveduje to vsakemu, s kom pride v dotiko. Tako se delavstvo nevede tepe za interese svojih gospodarjev.

Zasledujem gibanje, ki je prišlo zadnje čase med ameriški Slovenci v precej živahen štadij. Gotovi ljudje so se pričeli posluževati starokrajškega načina boja, to je, poslušali so se vere. Kadar ne morejo drugače, pa pridejo s frazami o brezvercih, ki želijo pobesiti kar žive duhovnike, o brezvestnih tatovih svete vere i. t. d. Ti "vzledni" katoličani pesujejo, da prekose vsakega konjskega hlapca, pri tem se pa zvijajo kot najbolj nedolžna jagnjeta.

Človek se more čuditi vztrajnosti njihovega časopisja; koliko laži so že nagromadili vanj iz edinega razloga, da uničijo napredno Slovensko republikansko združenje. S pomočjo duhovnikov, faroških in cerkvenih prostorov so mislili, da se jim bo posrečila nakana, toda zaman, ne gre pa ne gre. Ker se že zaklinjate, da ste za demokracijo in za republikansko formo držav, zakaj se niste rajše pridružili SRZ, mesto da ga ovirate pri njegovem delovanju? Saj ni bil nihče izključen, pač pa so bili povabljeni vsi ameriški Slovenci, to je zastopniki vseh ljudstev in zvez, samostojnih društev in društev, ki spadajo k enotam drugih narodnosti. Ravno tako so bili po-

vabljeni zastopniki vseh listov, in ako bi naši vestni katoličani hoteli, to je ako bi jim sploh bilo za kako resno delo, bi bili na prvi konvenciji SRZ častno zastopniki.

Pripovedujejo nam o slogi med političnimi frakcijami našega naroda v stari domovini in hinavsko vprašujejo, kdo je vzrok nesloge med nami. Nesloge med ameriški Slovenci so krivi tisti, ki niso znali še nikdar nič drugega, kakor sejati neslogo. Uredništva njihovih listov ne morejo napisati članka, da bi ne bilo v njem nekaj zabavljice, zavijanj in laži. Z ljudmi, ki si pomagajo z lažmi, je pa složno delo nemogoče. Kaka stvarna polemika se od njih ne more pričakovati, ker niti ne vedo, kaj je stvarna polemika. Zmerjanje in natočevanje je njihova čin političnega boja.

Jaz tudi ne verjamem v poročila o toliko opevani slogi Slovencev v domovini. Mogoče se v tem motim in nič bi mi ne bilo žal, toda kdor pozna strastne boje klerikalizma na Slovenskem proti vsemu, kar je bilo naprednega in demokratičnega, se čudi, kako so mogla izginiti taka bojna razpoloženja in njihova mesta zavzeti sloga. Mogoče je, da je brezmejnira tiranija odrgala ljudstvo od stare hlapčevske taktike klerikalne stranke in da je moralo duhovništvo slediti ljudstvu, ali bi pa ostali na strani in masa bi dobila druge voditelje. Saj vendar vemo, kako solidarno je v začetku vojne klerikalna stranka nastopala z vladu proti Srbiji. Vemo, da so njihovi listi pozivali ljudi na denunciacije oseb, katere sumijo, da rujejo proti državi (Avstro-Ogrski). Vse to je bilo plod avstrijskega sistema, ki je imel v klerikalizmu najboljšo orožje. Mislim, da ga ni človeka, ki bi mi mogel dokazati nasprotno. Ljudje pa so hodili na boja pota po domači deželi, v Rim in sveto deželo. Voditelji pa so mešetarili z vladu in kadar koli je vlada dala kake koneesije klerikalni stranki, jo je ta za plačilo tudi podpirala. Recimo, da so se ljudje naveličali biti igrači političnih štreberjev v klerikalni stranki. To je zelo verjetno, kajti vlada ni prav nič prijazna ravnala s Slovenci. Že pred vojno so bili povsod zastopljeni in zaničevani, med vojno pa je situacija za Slovence postala še vse hujska. Verjetno je tudi, da so se nekateri naprednejši duhovniki kot pokojni dr. Krek, dr. Korošec in drugi naveličali igrati v roke Šusteršičevemu pristašem. Ker so poleg tega postajale šikane vlade proti slovenskemu ljudstvu vedno hujske, je s tem rastele tudi hujski odpor in sovraštvo proti dunajski vladi. Tako se je ta mrznja razvila po vsem Slovenskem in narod je pričel odprto nastopati proti vladi. Ampak tako složnega nastopa pa kljub temu ni kakor hočejo nekateri dokazati, kajti, popolna sloga je v politiki neznana reč. Stranke še vedno obstoje in koder so stranke, je med njimi tudi boj. Saj ni treba, da bi bil tako surov kot je bil pred vojno ob času državnozborskih in deželnozborskih volitev. Spominjam se volilnega boja leta 1911 in 12, ko so v volilni kampanji klerikalci očitali socialistom in liberalcem, da so pomočniki brezverske Francije, da so za ločitev cerkve od države, za civilni zakon, za republiko, proti mogočnim habsburški državi itd. Mnogi se takega boja na Slovenskem še prav dobro spominjajo in menda je le malo krajev na svetu, kjer bi imel političen boj tako oduren značaj kot ravno po slovenskih krajih pred vojno. Vsaka spovednica, vsaka prižnica in celo boja pota so izrabljali za agitacijska sredstva proti naprednim elementom na Slovenskem. Ako so se sedaj vsi ti elementi združili v eni edini zahtevi: za združenje Jugoslovonom in da skupno nastopajo v opoziciji proti vladi, je to dokaz, kako velike so bile krivice, ki jih je prizadela avstrijska vlada slovenskemu ljudstvu.

Spominjam se govora E. Gangelja leta 1912 v Starem trgu na Kranjskem. Pravi je o veliki nevilnosti, ki se bliža Evropi in kateri plaš se že čuti. Opisoval je, nakak način zmoledujejo poslanci popravo ali gradnjo kake ceste in kaj je pripomoglo, da smo dobili belokranjsko železnico. Nekdo izmed občinstva je zaklekal: "Laž! Laž!" Gangelj pa je govoril naprej in med drugim dejal: "Prišel bo kmalo čas, ko se boste vi"

jokali in tudi jaz z vami." Danes so taki časi na Slovenskem. Razmere so tako žalostne, tako kriče, da človeka silijo na jok, pa ne more, ker ni solz od silne bolesti in gnjeva. In sedaj se vprašujejo, kdo je kriv vsega tega. Kdo je podpiral avstrijsko politiko dunajske dvorne kamarile in fevdalne aristokracije? Pogleda klerikalnega politika, pa bi mu rad zalucil v obraz, da je on tudi eden tistih, ki je v enomer hvalil katoliško Avstrijo in podpiral politiko njene vlade, ki je sedaj pahnila ves svet v vojno nesrečo. Morda mu njegovi politični nasprotniki ne rečejo ničesar, ker vidijo, da je končno spoznal svojo napako in da jo sedaj skuša popraviti. Med klerikalci pa je še precej ljudi, ki še vedno kriče o mogočnem habsburškem žezlu in ti so razvijali nekdanj mogočno klerikalno stranko. Z njo pa se je razvijala tudi slovenska duhovščina. Če se politične stranke razdvoje, je to znamenje boja, ne pa slove. Veliko umestnejše bi bilo, ako bi nam deklarantski listi poročali, da se je večina strank ki zastopajo ogromno večino naroda, zedinila v točki, ki zahteva jugoslovansko državo. Tudi bi ne smeli ponavljati laži, da Jugoslovani v domovini zahtevajo združenje Jugoslovonom na podlagi krfske deklaracije. Tega bi namreč ne mogli zahtevati v sedanjih razmerah, pa če bi tudi hoteli. Nasprotni listi vedno poročajo v smislu, kot da zahtevajo slovenske politične stranke tako Jugoslavijo kot gospodje pri londonskem odboru, to je kraljevino Hrvafov, Srbov in Slovencev. Prosim vas, če bi bilo slovenskemu časopisju dovoljeno agitirati za tako Jugoslavijo, potem bi se lahko reklo, da uživa avstrijsko časopisje največje tiskovno svobodo. Mi pa vemo, da take svobode ni bilo nikdar v Avstriji, še manj pa je danes. Slovenci delajo za združenje Jugoslovonom po bridkemu spoznanju, da v sedanjavi Avstriji ni rešitve za Slovence in ne za nobeden drug narod. Naučili so se šele iz te vojne, kaj je demokracija in kaj avtokracija. Zato imajo gotovo svoj tajen nareč za državno formo bodoče Jugoslavije, ki pa ne bo taka, kot so ji napravili gospodje na Krfu, ki so podpisali krfsko deklaracijo.

Združenju slovenskih političnih strank v domovini na podlagi majske deklaracije je veliko pripomoglo, da so klerikalci postali nekoliko tolerantnejši in da ne vlačijo vere pri vsaki priliki v ospredje. Človeštvo ima reševati stotine važnejših zadev kot pa fantazirati o veri. O rečeh, ki imajo stik z bogočastjem, se lahko pogovori brez hrupa. Ljudje, ki vprašujejo, zakaj ni sloge med nami, naj puste vero na strani v tem boju za osvoboditev Slovencev in drugih Jugoslovonom kot so jo pustili naprimer napredni Slovenci, pa bomo delovali skupno. Pokažejo naj vrata raznim "oportunistom," ki so vedno tam, kjer čutijo kak denar in se vrtajo v ospredje; ker so to ljudje brez vsakega političnega znanja, kažejo "svoje" umetnost zmerjanja, kar gotovo ne zblizuje ljudi. Ljudje, ki so danes zbrani okoli staba Slov. nar. zveze, so vse zakrivali, kar se tiče boja med ameriški Slovenci glede jugoslovanskega vprašanja. Bodite kakor čebele, ki se iznebe trovot, kadar jih več ne rabijo. Tako storite tudi vi, in potem bomo kmalo imeli skupno delovanje. Nihče ne zahteva od vas, da prenehate hoditi v cerkev, vi pa tudi ne smete zahtevati od drugih, naj postanejo praktični katoličani. Za skupno delovanje si lahko vzamemo en cilj, in ta je: osvoboditev Jugoslovonom. Pri tem seveda ne smete pozabiti, da mi razumemo pod imenom osvoboditev nekaj drugega kakor pa gospodje, ki so podpisali krfsko deklaracijo.

Peter Šterk.

TOLOVAJI OPLENILI BANKO.

Los Angeles, Cal. — Štirje bankditje so oropali Home Savings banko za \$2.00, ki se nahaja v stanovanjskem distriktu.

PRODUKCIJA ZLATA.

Cripple Creek, Colo. — V tem distriktu so nakopali zlate rude v juliju 96.710 ton, ki je vredna \$912.110.

V vojnovarčevalnih znamkah je denar najboljša naloga.

JETNIK.

Milan Pugalj.

(Dalje)

VII.

Nedeljsko dopoldne, ko se je vrnil Kolar z izprehoda in čital za svojo pisalno mizo, so se bližali zunaj po hodniku rožljajoči vojaški koraki. Nekdo je brisal noge pred pragom in potrkal na vrata. Vstopil je stotnik Matuš, salutiral, udaril vojaško s petami, da so ostro zazvenele o stroge, se trdo pregibal in na vabilo sedel za mizo.

"Kaj lepega mi vas prinaša?" je vprašal Kolar in sedel še sam.

"Lepega!" je ponovil stotnik, vtaknil svetlo in dolgo sabljo med noge, oprl nanjo beloorokovičene roke, jih malo ogledal in dodal: "No, ne bi mogel ravno reči, da me, kakor ste se izvolili izraziti, prinaša k vam nekaj lepega. Prej bi bil tako svoboden, da bi trdil ravno obratno. Ni ravno prijetna stvar, ki me je privedla sem, vendar ravno na takih krajih se lahko izkažejo junaki junake."

Kolar je postal blede, in ko se je oglašil, se mu je zaletela sapa. "Da čujemo, izvolite — hm —"

"Po mojem izrecnem prizadevanju je prišel za mano moj stari sluga, prostak Ivica. Goli-jat po postavi ali pasje zvest. Menda ste ga opazili v mojem stanovanju, nemara zadnjič, ko me ni bilo doma in ste se blagovolili odzvati povabilu moje žene. . ."

"Jaz. . . oprostite, gospod, ne razumem —"

"Sedite, prosim vas! Kdo se bo zdaj razburjal? Zato pride še pravi čas! No, kakor se mi zdi, vi ga niste opazili. Po zvestosti tega svojega sluga mi je prišlo v roke pismo moje soproge, namenjeno vam. Odprl sem ga, prečital in prepisal in ga del v drugo kuverto. Naslov sem napisal sam."

"Naslov, kakšen naslov?"

"Vaš naslov! Zdelo se mi je, da se ni treba pačiti in pokvarjati pisave in zadel sem pravo. Vi ste naslov, kajne takorekoč izpregledali? Ho-ho. Vsebinsko sem si prepisal, imam prepis tukaj v žepu in vam ga zaradi točnosti svojega postopanja takoj prečitam. No, razgrni se. . . evo! Moj ljubli! Pomiri se, pomiri se! Ti veš in tudi bog ve, da te imam zelo rada in zato Te prosim, pozabi na vse moje slabosti in pridi jutri v sredo predpoldne ob desetih k meni. Z največjim hrepenenjem Te pričakuje Tvoja vroča Tekla."

Kolar je bil blede, tresel se je in siknil je o stro in med zobmi: "Prosim nakratko!"

"Kar se bo dalo! Jaz sem ukazal za stredo svojemu slugi, da vestno vse pregleda in mi poroča. Čepel je od jutra do večera med dvema omarama, in ko sem mu povedal, da ni Tekle doma in da lahko vstane in mi razloži, ni mogel, na noge. Udje so mu zaspali in otrpili leze in koba-cal je dolgo po tleh kakor žaba. Potem mi je pravil. Tista soba, kamor ste prišli, leži tako, da ji vzhaja solnce ravno pred okni. Pri zrealu, torej nekako jugozapadno od srede, sta se objela prvič. Sluga pravi, da je zavrknulo. Pozneje sta sedela na divanu. . ."

"Tega ne prenesem! Stvarno — kaj želite?"

"Vi torej vse priznavate?"

"To so druge stvari! Vaš sluga je lažnik! Ti-to pismo — ali ste čitali Strindberga? Ali ste kaj izkušali pri ženskah? Vrag ve, kakšna finta je vse skupaj in vi prihajate nadme v paradi in z ostrogami. . ."

"Na divanu, pravi sluga, ni bilo evrkutanju konec ne kraja. hm. . ."

"Prosil sem, nehaite! To so stvari, ki jih človek doživi z žensko z užitkom, ali če jih pripoveduje možu, so smešne, otročje, nevredne moških ust. . ."

"Ali ste vi tisti človek, ki se je sešel z mojo ženo v sredo dopoldne v mojem stanovanju in jo tik zreal objel. . ."

"Ne, ženske finte. . ."

"Haha! Če bi vam rekel, da se sramujete, mislim, da ne bi rekel pravemu! Strah vas obhaja!"

"Gospod! Ne pustim se žaliti, nisem sicer vojak, ali akademik!"

"Zato še najdva priliko! Ne skakajte s se-deža, rekel sem že, da najdeta za razburjenje potrebno priliko. Najprej priznajte!"

"Priznavam!"

"Kaj?"

"Da me vaša žena ljubi, da me je ljubila prej kakor vas, takrat, ko se ni pretakala po njej samo kri mlade in lepe ženske, ampak dekliski šampanjec!"

"Nezanimivo! Kar je bilo prej, kakor sem postal jaz njen mož, me ne zanima!"

"Kaj mislite, če reče ženska pred svečeni-kom, da vas ljubi, kaj mislite, da vas zato res lju-bi! Ne, če ste takih misli, potem dovolite, da vam očitam najrahljeje naivnost."

"Ona je moja žena in basta! Zakoni so zako-ni! Glavno je ta trenutek to, da ste priznali!"

"Priznal!"

Nastala je pavza, a zdelo se je, da odskaku-jejo po sobi še vse tiste naglo in burno izrečene besede, ki so dozdaj tako odločno in napeto oz-vanjale, kakor bi se prožile z lokov. Okno je bilo odprto, solnce je sijalo po tleh, po preprogi in po črnem klavirju, ki se je motno svetil ob steni.

Stotnik je gladič z beloorokovičeno roko ko-šate brke, gledal malo na slike po steni in nada-ljeval mirno in odločno: "Prišel sem zato, da vam razodenem svoje namere. Še enkrat vas po-šetita dva gospoda, ki vam napovešta v mojem i-menu dvoje. Na pištole. O podrobnostih se do-

govore sekundantje. Ali boste sprejeli mojo na-poved?"

Kolar je zardel, skočil izza mize, stopil do okna in nazaj. "Kaj pa mislite, kaj pa boste s tem dosegli, če mene ustrelite kakor psa? Nič, gospod nič! Ali menite, da si pridobite s tem na-klonjenost svoje žene, ali celo njeno ljubezen? Ne, obratno! Rečem vam odkrito, njeno sovraštvo si boste nakopali, njeno jezo, njeno zaničeva-nje! V dnu duše vas bo mrzila in sovražila! In uživati ljubezen ženske, ki daje samo sebe po si-li, z zaničevanjem, s studom v duši, ali more to delati, to jemati mož?"

"Napačno, napačno! Midva — jaz in moja žena se razumeva izborno. Ker je bilo preveč živ-ljenja v njej in obenem premalo nadzorstva oko-li nje, zato si je privoščila zabavo z vani. Zdaj, vidite, imam čuvaja Ivica, ki bo pazil na krepo-sti žene svojega gospodarja."

"Ali mislite, da bo videl vaš sluga njene mi-sli? Ne, ne bo jih! In če živim in še zlasti, če pogi-nem, bom stal pred njenimi očmi noč in dan in vedno in vedno kričal: Tvoj mož, tvoj mož me je ustrelil! In vi si ne mislite, kako kriče mrtvi, ka-ko grozen je njihov glas, kako reže v meso in kri in kosti, vi niste zmožni, da bi si kaj enakega predstavljali! Ali šalite se z ognjem, igrate se s truplom, ki se vam zagriže v kožo in razlije po kivi! Ne jaz, vi ste tisti, ki bo plačal svoje nepre-mišljene korake, svojo nepremišljeno ženitev!"

"Haha! Ne poznate žensk! Vi, gospod moj, ne veste niti tega, da mlade, zdrave in lepe žen-ske ljubijo samo enake mlade, zdrave in lepe mo-ške, ki morajo biti — samo po sebi umevno živi, živi! Mrličev ženske ne marajo."

"Vi vidite samo žensko telo, samo zunanost, ali v ženski je duša, fina, nekončno komplikirana duša in na to se sklicujem —"

"Mrličev ženske ne marajo! — Vi sprejme-te torej mojo napoved?"

"Kaj si mislite o meni, kaj se smehljate?"

"Še trenotek! Streljanje s pištole zahteva precej vaje. Svetujem vam, da si vzamete za to stvar nekoliko časa in da se potrudite. Pri takem streljanju ne gre toliko za dobro oko, kolikor za instinkt roke same. Desnica sama mora čutiti, ka-ko treba držati in obrniti, če hoče krogla v cilj. Poznal sem častnike, ki so merili in merili, a nič zadeli. Drugi zopet so se zanesli na krepke, nedry ltave desnice, malo merili in zadevali izborno. Svetujem vam torej obilo vaje. In k sklepu: vi mojo ponudbo sprejmete?"

"Sprejemam!"

Stotnik ni izpregovoril nobene besede več. Šel je proti vratom, salutiral, udaril s petami in zacingljal z zvonečimi in svetlimi ostrogami, od-pri vrata in odšel s krepkim in donečim korakom.

Kolar si je izbral sekundante, ki so uredili vse podrobnosti. Za teden dni se je odpeljal na deželo, hodil tam v samotnem gozd in se vadil stre-ljati. Zadeval je dobro in se spočetka z veliko samozavestjo veselil svojih uspehov. Pozneje je otopel, spoznal, da to vse ni zanj, da je živel v njegovi notranjosti že davno prepričanje o neum-nosti dvoboja, da je bil izza mlada nasprotnik in zasmehovalec takozvanih viteških afer.

Na Teklo je mislil, kakor bi bile razmere ž-njo daleč zadaj in bi se mogla spiti šele nekeje na cestah daljne bodočnosti.

VIII.

Teden dni pozneje — neko soboto — se je vr-nil v mesto. Prišel je v mraku, se napotil naravnost v stanovanje in si naročil večerjo in vino domov. Pil je, a jedel ni. Vlegel se je na poste-ljo in skušal biti miren in brezbrizen. Odprl je Ibe-sena in čital prizor o mladi ženi Sari, ki se skriva z otroci po sobi, spleza pod mizo, pleše in ska-če in ki ji pravi mož "moj lišček, moj ščinkov-ček" itd. A misli so šle vse preko vrst, vse mimo črk in stavkov in čitana vsebina se je gubila ne-kje med knjigo in med njimi kakor rahel rim ali megle, ki jo razpihuje sapa. "Moj ptiček, moj ptiček," kliče knjiga, a on meni, da v slučaju, če on pade v boj, umrje tudi ona, Tekla. To se pra-vi: duševno. Stotnik bo dvojen morilec. Dva na en strel lahko umrjeta: on telesno, ona duševno.

Za ta zadnji umor ni kazni, o njem molče para-grafi. Ali če premisliš je duševni umor hujši ka-kor telesni. Nekdo ti ubije dušo, to se pravi, sree vsa čustva, vsa tista nagunjenja, ki so delala iz te-be človeka, in ti še samo ješ, piješ, delaš, popol-noma kakor žival. Vse, kar storiš, napraviš pod vplivom razmer, nekega socialnega reda, ki so ga vpeljali okoli tebe ljudje in ki te silijo, da ravnaj tako in ne drugače. Višjega, več kakor žival-skega ni v tebi ničesar več. Ti več ne misliš, ka-ko bi dvignil svojega, bližnjega do sreče, kako bi mu storil nekaj blagega, kako bi se žrtvoval za nekaj, kar je vzvišeno nad vsakdanjostjo, ki te obdaja. Postal si top, samosvoj, zakrknjen. Člove-štvo — ne v širšem, ne v ožjem pomenu — nima več kaj pričakovati od tebe.

Za javne in znane telesne umore, ki so vid-nejši in konkretnější, so postavljeni paragrafi in ti paragrafi vsebujejo velike in težke kazni. Le-ta in leta je treba presedeti po vlažnih in temnih ječah, treba se je ukloniti nadzorstvu bedastih in krutih ljudi, treba se je odpovedati svoji vo-lji in solnce. Za duševne umore, ki so abstraktni, ki jih ne moreš pokazati s prstom, zanje ni ka-zni. Tak umor si lahko privoščiš vsak, kdor je zanj dovolj spreten in si rad privoščil te vrste veselje. Izberaš si žensko ali moškega, hodiš okoli po ma-čje, seznanjaš se hinavsko z njegovo notranjostjo, in tisto, kar spoznaš za glavni pogoj njegovega notranjega življenja, tisto kako odstraniš, kon-čaš, zastrupiš. S tem si odpravil brez kazni.

Odložil je knjigo, prekril roke pod glavo in strmel v strop. Če pade stotnik, pridejo na vr-sto navadne homatije kot posledice takih dejanj.

(Nadaljevanje.)

Milko Vogrin.

Novela. — Spisal dr. Stojan.

(Nadaljevanje)

Tako je skušal Robert svojo vest zadušiti, a vendar ni mogel to noč sladko počivati. Olgino obnašanje, njena odkritosrečna izpoved, njene odločne besede ni-so mu dajale miru. Takoj mu pride na misel, ali mu ne bode ona tudi pozneje, akoravno se odstrani Vogrin, odrekla roke ter se mu celo odpovedala. A to misel je s tem ovrgel, da se Olga vendar le tedaj prej v zakon pri-sili, če je njegov tekmeec mrtev, kakor pa če on živi. Izvršiti se pa mora njegova zveza z Olgo na vsak način še letošnjo jesen, ako hoče sploh rešiti svoje posestvo denarstvenega propada. Vse je namreč kazalo, da pride to leto Bendino imetje ob Blatnem je-zeru na boben, ako ni od nikoder pomoči. Od vseh strani so priga-njali upniki Robertovega očeta, žugaje, da mu graščičino z zem-ljiščem vred prodajo, ako jim vsaj polovico dolgov v kratkem ne poplača. Baron Benda, Ro-bertov oče pa je svojim upnikom vedno obetal, da jim brzo ustre-že, a končno jim je le moral na-tanko obljubiti, kdaj jim v res-nici misli plačati dolgove. Dolo-čila se je jesen kot zadnji obrok. Tedaj se oženi njegov sin Robert in ta bode tudi dolgove hitro po-ravnal. Saj mu prinese njegova nevesta najmanj kakih stotisoč goldinarjev za doto, in ta svota bode tudi zadolženemu ogrskemu graščaku že nekaj pripomogla!

To slabo denarno razmerje bi-lo je Robertu na tanko znano. Lahko je torej razumeti, zakaj se je on še bolj poganjal za Olgino udanost ter se bal tekmeča. Strast svoje ljubezni bil bi Ro-bert seveda že še premagal in na deklcio tudi v kratkem celo po-zabil, ali misel, da mu vzame Vo-grin z deklcio vred tudi njeno doto, ki naj reši njegovo posest-vo, njegov ponos, njegovo slavo in njegov glas: ta misel mu je bi-la strašna, in ona mu nasvetuje, naj uniči svojega nasprotnika, ako hoče Olgo prisiliti v zakon. Tako je dolgo časa premišljeval baron Robert, in razumljivo je, zakaj ni mogel spavati.

A tudi Olga ni našla ta večer zaželenega miru. Sedela je še precej časa potem, ko je bil Ro-bert odšel, sama na klopi, pre-mišljujoča o svoji negotovi bodo-čnosti.

"Prisilili jo bodo v zvezo s tem človekom, to slutim vedno. Izru-čati bodem morala iz dna svoje-ga srca ljubezen, svojo gorečo ljubezen do Vogrina. Omožili me bodo s človekom, ki ga ne lju-bim in ne bodem in ne morem ni-kdar ljubiti! Kaj bode z menoj? Kdo me reši te nesreče, te nemile osode, ki mi jo hočejo dodeliti? Kdo me iztrga iz objemov moje-ga sovražnika, kakor je rečil Pu-gačev Marijo Ivanovo njenemu ženinu? — Milko me mora rešiti, a ne drugemu, temveč sebi! Z njim hočem iti na konec sveta; njegova bodem, le njegova, ali pa nikogar!"

Tako je mislila Olga vsa pre-padena in žalostna. Zdaj se le se je zjokala, spoznavši, da je ni po-moči druge kakor v Vogrinu. Z njim pade ona, z njim njena sre-ča. Ako je on ne reši, ni je za njo rešitve več!

Naposled premaga vendar nje-no razburjeno domišljijo hladna pamet. Ona se začneja z lepimi u-pu tolažiti. A seveda ni bila več Olga ta večer, temveč klaverno in s povešeno glavo hodila in pose-dala je tu in tam. Proti materi pa je vedno trdila, da jo glava hudo boli. Ne diši ji ne jed ne pijača. Tedaj ostane brez večerje in gre še pri svetlem dnevu v spalnico.

Čudno se je dozdevalo materi, da je Olga tako izpremenjena. A ker ni vedela temu pravega vzro-ka, verjela je slednjič njenim iz-govorom.

Ta večer bilo je pri Skenov-skih vse tiho, rekel bi nekoliko skrivnostno. Mamor si pogledal, povsod je bilo vse brez življenja: smrtina tišina vladala je po sobah Skenovske vile. Olge ni bilo ni-kjer videti, in tudi mati se je skrila v samotno sobico. Le Ri-hard je prinesel novo življenje, priseljal pred mirakom z lava do-mu. A tudi on je takoj spoznal, da ni doma vse, kakor bi moralo biti. Videl je žalostni obraz svoje sestre ter opazil na materi zgr-bančeno, temno čelo. Ali on ni

hotel popraševati po vzroku o-tožnosti, temveč naznani takoj materi, da bode delal nocoj dr. Sirkniku v gostilni tovaršijo in da pride bolj pozno domov.

Nato gre na vrt, kjer je nanj čakal Vogrin, njegov lovski to-variš. Danes pa je imel Rihard le žalostne novice zanj; kajti po-vedal mu je, da se sestra Olga slabo počuti in da je zelo otožna. Ta vest je Milka hudo zadela, in nato ga ni bilo več volja, da bi šel v družnico. Zatorej se prija-telja hitro ločita. Rihard gre v gostilno, Vogrin pa stopi v čoln ter vesla proti domu.

Na svoji vožnji se je pa naš čolnar pridno oziral na gozdič in vrt, kjer se je bil z Olgo prvič sešel: vzlasti pa je gledal na ok-no Olgine spalnice, opazujoč, ali mu ne miga nikdo z robcem v po-zdrav. Zakaj težko mu je bilo pri aren, da se ni mogel posloviti od svoje dekllice želeč ji: Lahko noč!

A Vogrin se ni zastoj oziral tja, kjer mu je bivalo ljubljeno sree. Olga je videla Milka, sede-ča pri oknu, ko je odhajal. Otož-no je zrla za njim, a ni se mogla premagati, kako jo je gledal. Iške njegovo oko. Zatorej odpre okno, nasloni se nanj in mu ma-hlja z ruto, šepetajoča: Lahko noč! Nekaj minut je še gledala svojo nado in up, a na enkrat so zanesli čoln iz njenega obzorja — jezera žumeči valovi!

Noč je že jela razprostrati svoja črna krila na utrujeno zem-ljo, vabeč njena bitja k sladke-mu počitku. Ali Olga je še vedno slonela pri oknu, gledajoča tja proti Vogrinovemu domu. Mrtva tihiota je vladala okoli nje, le včasih se je čul globok vzdihljaj, ki je prišel iz sree nesrečne de-kllice! Dolgo je bila Olga sama v spalnici, in marsikatera solza pri-kazala se ji je med tem iz kalnih oči.

"Kaj je neki to, da ni danes matere k počitku?" vpraša dekl-ica sama sebe. "Je li bolna, ali kaj, da ne pride v spalnico? Že prej se mi je nekako nevoljna vi-dela. Zdi se mi, da jo nekaj teži. Jaz ne pričakujem nič dobrega. Grem jo iskat, kje je!"

Tako govoreča zapusti Olga

spalnico. Najprej popraša hišno po materi, a tudi ta ne zna, kje je. Ker pa tudi od drugih služab-nic nič gotovega ne zve, išče jo sama po vseh sobanah in sobah, dokler ne pride do majhne sobi-če, ki je bila zaprta. Tu trka in kliče. Naposled se vendar mati oglasi ter odpre hčeri.

"Kaj Ti je, mama! Za božjo voljo, kaj ti je?" vzklikne Olga vsa prestrašena. "Zakaj se jo-češ, mama?"

Mati ne odgovori s prva, a ko jo hči še vedno popraša, reče ji nato: "Ne prašaj me, kaj mi je. Tudi ti ne bodeš vesela, ako ti to povem. Srd in žalost mi polni du-šo, ker vidim, da nas ljudje, in t znanji ljudje, da prijatelji, črni in natolečujci. Laži raznašajo meni in tebi ter nam krađejo lju-bezen pri skrbnem očetu."

Vsa začudena gleda zdaj Olga mater, ne vedoč tolmačiti si nje-nih besed.

"Jaz te ne razumem, mama. Kdo nas obrekuje? Razjasni mi to!"

"Ko sem prišla danes iz kope-li," nadaljuje mati, "prejela sem pismo od očeta, ki me je celo iz-nenadilo. Ne bila bi si mislila, da so ljudje res, tako hudobni!" Po-tem pa pripoveduje hčeri na dol-go in široko, kaj ji oče piše.

Pismo, katero je bila danes go-spa Skenovska prejela, razloče-valo se je zelo od drugih pism, katere je sicer ona od svojega so-proga dobivala. V današnjem pi-smu oponaša gospod Skenovski svoji ženi, da vabi ona k sebi na dom — Vogrina, ter pospekuje sama Olgino ljubezen do tega be-rača proti njegovi volji. Da to še ni dovolj! Ona ga sama obiskuje in prenočuje celo s hčerjo vred pod njegovo beraško streho. Sam bi prišel, da ga izpodi kakor pote-pina od svoje hiše, kamor vsak dan zahaja, ko bi mu pripuščali bodoči vojaški časi, da zapusti svoje tovarne.

(Dalje.)

Vojaški Vzemite "Prosveto" seboj v vojaški tabor. Pošljite nam naslov s starim vred čim pri-dete v vašbalisti.

Poročilo upanja onim, ki iščejo zdravila.

Vživalec Očeta Mollingerjevih zdravil v Združenih državah, katerih je na tisoče. Stotine teh odjemalcev je osebnost Očeta Mollingerja, ker so romali k njemu v njegov urad na Troy Hill, Allegheny, še pred 40 leti. Takrat je slovio njegovo ime od obrežja do obrežja. V enem samem dnevu ga je obiskalo deset tisoč oseb na en ali drugi način in iskalo njegove pomoči. Časniki so prinašali po cele strani o njegovem slovitnem zdravljenju.

Oče Mollinger je bil dobro znan zdravnik in dober pridigar. Noben zdrav-nik ni imel tako lepe prilike študirati bolezni kot on, ker so k njemu prihajali ljudje z vsemi različnimi boleznimi in on jim je vedno skušal pomagati. On je napisal 80,000 zdravniških receptov in navodil kje in kako se naj zdravijo in kakšna zdravila naj se uživajo.

On je v resnici obvladal zdravila za vse bolezni.

Očeta Mollingerjeva glavna navada je bila, da je vedno dajal zdravila tako kakoršna je zahtevala bolezen. Vsako zdravilo je bilo znanstveno preiskano, lahko bi jih imenovali kot glavno sredstvo. Tisoče bolnikov, ki so vživali Očeta Mollingerjevih zdravilni zeliščni čaj, lahko jamči za boljše zdravje. Ta čaj se je vedno priporočal kot pomožno sredstvo še poleg drugih zdravil, to je ker to zdravilo izčisti vse strupeni plin, čisti kri, odpravi zaprtost, pomaga želodcu, obistini, jetram in vranici. Je pa popolnoma brez vnanje nevarnosti in pomaga vsakemu, možu, ženi in otrokom v družini, pa najbodo zdravi ali bolni, morali bi uživati ta staronavadni zeliščni čaj. Celi zavitek stane le \$1.00 in se ga pošlje na vse kraje po pošti.

Čitatelji naj bi vedeli popolnoma vse vrste Očeta Mollingerjeve zdravilne predpise, kateri morajo nositi tudi njegovo sliko in podpis kar znači in jamči, da so resnični pravi in pravilno posneti in pripišujejo le čiste zmesi, katere so jamejene po tisoče in tisoče izpričevalnih pismih v katerih se zahvaljuje naš vživalec tega čaja.

Čitate pazno bolniki ki bolestate za sledenimi boleznimi in potem pa pošljite vaše naročilo. Zaznamovanje vredno so že naredila Očeta Mollingerjeva zdravila.

Famous Health Tonic for Liver, Blood and Stomach.	\$1.00	Kidney Diseases.	1.00
Hay Fever always recommended by users.	1.00	Catarh Wash.	1.00
Asthma Powders; 50c and.	1.00	Catarh Inhalant; 25c and.	50c
Rheumatism No. 1.	1.00	Catarh of Stomach.	1.00
Rheumatic Liniment; 50c and.	1.00	Female Complaints.	1.00
Whooping Cough.	50c	Neuritis.	1.00
Diarrhoea, Dysentery.	50c	Bronchitis.	1.00
Eczema.	1.00	Coughs and Colds.	50c
Blood Diseases.	1.00	Pile Ointment.	1.00
Tonic Hypophosphites.	1.00	Call Stomach.	50c
Eye Water.	25c	White Salve.	50c
Epileptic Fits and St. Vitus Dance.	1.00	White Liniment.	50c
Stomach Capesules; 50c and.	1.00	Kidney Pills; 50c and.	1.00
Famous Her Tea for Kidney, Liver and Blood; 25c, 50c and.	1.00	Drain and Healing Ointment.	50c
Liver Pills.	25c	Cold and Grip Tablets.	50c
		Pile Suppositories.	50c
		Blood and Nerve Tablets; 50c and.	1.00

KAKO SE NAROČA.

Vsako očeta Mollingerja zdravilo se pošilja naravnost po pošti. Prosi se da dodate 10c več za zavarovanje pošiljave. Mi vam pošljemo C. O. D. tako da plačate na vaši domači pošti če vam je to bolj ugodno. Osebe, ki žele po sebnih poizkusih o teh zdravilih, to lahko dobe ako nam pišejo pošto. Pošljam vam bodemo knjigo v kateri je opis Očeta Mollingerja in ko boste to vedeli se boste prepričali. Ako ste bolni pišite še danes storite to kar tisoče drugih ki si iščejo boljšega zdravja v svojem življenju. Vse pošiljave se praviloma odpošljejo ako spjamejo gotovo denar, znamke ali pa v pošti nakaznici. Na slavitve nam: MOLLINGER MEDICINE COMPANY, 24 Mollinger Building 14-16 East Park Way, N. S., Pittsburgh, Pa.

Izučene rudarje potrebujemo za delo pri EAST FAYETTE COAL COMPANY, OHIOFAYETTE, PA. (Fayette Co.)

ob Baltimore in Ohio R. R. in Western Maryland Selezni, 17 milj. vzhodno od Connellsville, Pa.

Mi potrebujemo do 20 družin, ki sprejmejo samce na hrano in stanovanje. Dobra strela in tisk. Ni vode v rudniku, ne plina, ne ognja, ne drugih svetilk. Delo je v pikom in s strojem, plača je po Somerset lestvici. NOV RUDNIK. Rudarji lahko zaslužijo tukaj od \$60.00 do \$120.00 na dva tedna, pri nas se dela stalno in imamo vedno dovolj vrzov. V ti naselbini so sola, cerkva, pri nas se jaha, tu in v Ohio R. R. je blizu po pošti, če želite, pošljite nam pošto. — Nova 5-sobna stanovanja dajo v najem po \$5.00 mesečno, tu je dobra voda. Izgledate se takoj ali pa pošljite za nadaljnje informacije na Mr. W. R. JONES, Superintendent, Ohio R. R.